

Geacht College,

Geachte Edwin van der Werf en Ankie van de Sande,

Via deze weg bieden we u een brief aan met de resultaten van ons onderzoek in de buurt Sint-Annahof. We hopen dat deze resultaten u een goed beeld geven van hetgeen in onze buurt leeft met betrekking tot de ontwikkelingen in de Sint-Annahof.

### **Aanleiding**

Naar aanleiding van uitspraken op de bewonersavond van 9 april 2013 en de brief van de gemeente aan de werkgroep dd. 19 april 2013, heeft de werkgroep een onderzoek gedaan bij de omwonenden. Met het onderzoek hebben we ons gericht op de direct omwonenden van de Sint-Annahof in de Akkerstraat, de Roggestraat, de Capucijnenstraat en Sint-Annastraat die met hun achtertuin op de Sint-Annahof uitkomen alsmede de hoekwoningen die niet rechtstreeks uitkomen op het Annahof. De werkgroep heeft een vragenlijst met 10 vragen samengesteld om te peilen hoe de omwonenden over de huidige en toekomstige inrichting van het hof denken.

### **Bevraging: soort, doel en motivatie**

Het betreft een mondelinge bevraging met de vragenlijst als leidraad. Een derde van de vragenlijsten is meteen tijdens het huisbezoek ingevuld. Bij de andere omwonenden is de vragenlijst mondeling toegelicht alvorens zij een aantal dagen kregen om er thuis over te praten. Bij elk huisbezoek werd benadrukt dat er geen foute antwoorden zijn. De vragenlijsten zijn opgehaald en onduidelijkheden zijn verder toegelicht. De vragenlijst staat in de bijlage.

Doel van het onderzoek is om te weten te komen wat de meningen van omwonenden zijn en in hoeverre deze gedragen worden. Het is niet de bedoeling van de werkgroep om mensen tot één gezamenlijke visie te brengen. Wel was er tijdens de bewonersavond het verzoek vanuit de gemeente om na te gaan of de antwoorden van het huis-aan-huis-onderzoek van 2 jaar geleden nog actueel waren. De leden van de werkgroep waren van mening dat de wensenlijst van toen niet meer toereikend was, te vrijblijvend, voor de situatie die zich nu voordoet. Het gaat niet enkel om wensen maar ook om realistische keuzes. De vragenlijst is zo opgesteld dat we bewoners via gerichte vragen verleiden om er goed over na te denken en keuzes te maken. De vragen gaan telkens weer een stapje verder. In de vragenlijst zijn zaken verwerkt die eerder wel geroepen werden, maar waarvan we niet wisten of hier draagvlak voor was.

### **Toelichting bij vraag 5, 6 en 8**

Gezien de ervaring vanuit het verleden, waar we als werkgroep merkten dat mensen het heel moeilijk vinden om zich een voorstelling te maken van wijzigingen op het gehele hof en wat dit voor impact heeft op de buurt en dus niet alleen voor hun achtertuin, hebben we voor het beantwoorden van vragen 5 en 6 eenvoudige sfeerimpressies getekend met eerst het behoud van de kazerne en daarna opties bij sloop van de kazernegebouwen. Er konden wel 60 sfeerimpressies voor beide situaties getekend worden, maar dit is noch voor de verwerking van het onderzoek noch tijd technisch haalbaar. Om die reden is gekozen voor twee uitersten en een tussenvorm. Tijdens de bevraging blijkt dat het voor velen moeilijk blijft om de tekeningen niet te letterlijk te interpreteren.

Bij het vorige onderzoek riepen omwonenden niet onderbouwd dat ze iets wilden kopen of huren. Er werden namelijk geen bedragen genoemd. Ze toonden interesse, maar alleen als het heel goedkoop was. Om realistische reacties te ontlokken en het concreter te maken, zijn bedragen genoemd bij het huren of kopen van een parkeervak, een garagebox en een bungalow/seniorenwoning. Bij de bevraging is telkens aangegeven dat deze bedragen slechts indicatief zijn. Om deze reden staat er ook een +/- teken voor elk bedrag.

## Deelname onderzoek

Rond de Sint-Annahof staan 93 huizen. Hiervan hebben we bij 5 huizen niet geënquêteerd omdat hier studenten of arbeidsmigranten wonen. De huisbezoekers zijn voor deze bevraging via huis-aan-huisbezoeken bij 88 huizen langs gegaan.

- 74% van de onderzoeksgroep heeft deelgenomen aan de enquête. Dit zijn 65 ingevulde vragenlijsten. Dit aantal wordt in de verwerking van de antwoorden aangehouden als het totaal aan respondenten. Onderstaand een opsomming van de mate waarin men per straat deelnam aan het onderzoek:
  - o in de Roggestraat werd 47% van de vragenlijsten ingevuld (8 van de 17 woningen);
  - o in de Sint-Annastraat werd 72% van de vragenlijsten ingevuld (13 van de 18 woningen);
  - o in de Capucijnenstraat werd 81% van de vragenlijsten ingevuld (21 van de 26 woningen);
  - o en in de Akkerstraat werd 85% van de vragenlijst ingevuld (23 van de 27 woningen).

Het antwoordpercentage op deze bevraging is hoog genoeg om representatief te zijn.

- De overige 26% was onder te verdelen in 3 categorieën:
  - o bij 7 adressen zei men dat men de vragenlijst zou invullen, maar deed men dit niet;
  - o bij 7 adressen toonden omwonenden geen interesse of wilde men niet meewerken;
  - o en bij 9 adressen waren omwonenden bij meer dan 6 pogingen voor een huisbezoek niet thuis.

## Resultaten per vraag

1. 97% van de respondenten vindt hetgeen op de Sint-Annahof gaat gebeuren belangrijk.
2. 38% van de respondenten gaf voor wat er op de Sint-Annahof moet komen een andere top 5 op dan voor wat er achter hun eigen achtertuin moet komen. 71% van de respondenten plaatste 'huizen' op de vijfde plaats.

De top 5 van wat er op de Sint- Annahof moet komen is achtereenvolgens:

1. rust/privacy
2. groen
3. parkeren
4. spelen
5. huizen

De top 5 van wat er achter ieders achtertuin moet komen is op het eerste oog hetzelfde, maar de keuze voor de eerste en tweede plek zijn uitgesprokener. Waar parkeren en spelen bij de eerste top 5 nog om de 3<sup>de</sup> en 4<sup>de</sup> plaats dringen, is de volgorde voor wat betreft de andere top 5 uitgesprokener.

Andere voorkeuren die genoemd werden, zijn o.a. veiligheid, overzichtelijkheid, openheid, behouden hoge bomen, kinderboerderij, speeltuin, sport- of voetbalveld en speelterrein honden.

3. 63% van de respondenten geeft er de voorkeur aan dat het kazernesgebouw niet gesloopt wordt. 6 respondenten hebben bij deze vraag geen keuze gemaakt.
4. 4 op de 5 respondenten vinden het niet wenselijk dat er op de Sint-Annahof huizen gebouwd worden. Bij de Roggestraat was er meer verdeeldheid ten opzichte van de andere straten. Daar gaf men aan dat het toch ver van hun huis af ligt.

82% van de ondervraagden geven de voorkeur aan behoud van het kazernesgebouw, geen woningen, maar alleen parkeren, spelen en veel groen op de Sint-Annahof.

Indien er toch gebouwd wordt:

- 85% wil de huizen liefst zo ver mogelijk van zijn/haar achtertuin af;
- 35% van de mensen gaf aan dat de afstand tussen hun achtertuin en een huis meer dan 16 meter moet zijn;
- 74% wil maximaal de hoogte van een bungalow op de Sint-Annahof;
- 5 respondenten gaven aan dat het hun niet uitmaakt waar er gebouwd zal worden;
- 10 respondenten maakten geen keuze bij de vraag hoe hoog de huizen maximaal mogen zijn. Mondeling was een motivatie hiervoor dat men deze vraag niet wilde beantwoorden omdat men gewoonweg niet wil dat er gebouwd wordt.

5. Bij tekening 1 (zie bijlage) blijven de kazernes gebouwen behouden. Omwonenden kunnen kiezen voor telkens 1 van de 3 sfeerimpressies.
- o sfeerimpressie A: het maximale aantal van 14 huizen met tuinen en parkeervoorziening. Voor deze sfeerimpressie kiest 3% van de respondenten.
  - o sfeerimpressie B : 8 grote vrijstaande woningen met tuinen en parkeren op eigen terrein. 20% van de respondenten kiest hiervoor.
  - o sfeerimpressie C: veel ruimte voor parkeren, groen, spelen en er staan lage woningen. 68% van de respondenten kiest voor deze sfeerimpressie.
  - o 8 respondenten onthouden zich van een mening.

Om de keuze te motiveren, kon men aanduiden wat men belangrijk vindt. De antwoorden hierop zijn in lijn met de top 5 en aanvullende waarden als openheid en veiligheid.

36 respondenten geven aan bezwaar in te zullen dienen als de inrichting van de Sint-Annahof hun niet zint. Bij behoud van het kazernesgebouw is het opvallend dat respondenten die op de hoek van de Sint-Annastraat en de Capucijnenstraat wonen en uitzicht hebben op het oudste deel van de kazerne de inrichting van het achterdeel van het hof minder belangrijk vinden dan respondenten van de andere delen van deze buurt.

6. Bij tekening 2 (zie bijlage) staat de situatie met een open binnenterrein zonder kazernes gebouwen.
- o sfeerimpressie A: 24 grondgebonden woningen, is er parkeergelegenheid, een beetje groen en speelruimte. Hiervoor kiest 9% van de respondenten.
  - o sfeerimpressie B: 12 bungalows, 2 hoge woningen, behoud van hoge bomen, parkeergelegenheid en een open speelplek. Hiervoor kiest 46%.
  - o sfeerimpressie C biedt ruimte aan 15 hoge woningen met tuinen, parkeerruimte achter de omweg, groen en een grote open speelplek. Hiervoor kiest 31%.
  - o 4 respondenten maakten geen keuze.

De volgorde van het aanleggen van wat eerst komt -parkeren, tuin en huis achter achtertuinen van omwonenden- blijkt belangrijk.

66% van respondenten geven aan dat ze bezwaar zullen indienen tegen een scenario. Dit percentage ligt hoger dan bij vraag 5. Dit heeft ermee te maken dat meer omwonenden het risico lopen dat er huizen achter hun tuin worden gebouwd en de privacy wordt aangetast.

7. 19 respondenten vinden het wenselijk om het binnenterrein aan de Sint-Annastraat en de Capucijnenstraat af te sluiten voor gebruik voor omwonenden en bewoners van de Sint-Annahof. 52% vindt dit niet wenselijk. Opvallend is dat de reactie in de Sint-Annastraat en de Akkerstraat fiftyfifty is terwijl men in de beide andere straten vooral tegen is. Voor de volledigheid dient opgemerkt te worden dat deze vraag an sich op twee manieren is te interpreteren. Dit viel ons pas bij de verwerking van de gegevens op.

8. Op de vraag of men het wenselijk vindt om in de toekomst een stukje Sint-Annahof te huren of te kopen kwam van 23 respondenten (35%) een bevestigend antwoord. Hiervan duiden

een aantal meerdere opties aan en koos men niet tussen huren óf kopen, maar duidde men beide opties aan. Resultaat:

- 8 respondenten willen een parkeervak huren of kopen;
- 8 respondenten denken erover om een garagebox te huren of kopen;
- 6 respondenten wensen in de toekomst een bungalow/seniorenwoning op het hof te huren of kopen; en
- 10 respondenten willen een ruimte in de kazerne huren of kopen.

9. Bij de vraag omtrent het leefbaarder maken van de Sint-Annahof, gaf 45% van de omwonenden aan dat men bereid is om hiervoor een halve of een hele dag per maand de handen uit de mouwen te steken.

Bij de Sint-Annastraat zijn 8 respondenten bereid om te helpen, bij de Akkerstraat zijn er dit 11, bij de Roggestraat 3 en bij de Capucijnenstraat 7. Per straat bekeken is de bereidheid in de Sint-Annastraat het hoogst, maar in absolute aantallen is de Akkerstraat het meest betrokken met haar buurt.

3 respondenten van de Akkerstraat gaven aan dat ze een financiële bijdrage willen leveren. De maandbedragen die ze opgeven variëren van € 5 tot € 15.

10. Met vraag 10 wilde de werkgroep nagaan of er voldoende draagvlak is voor de werkzaamheden van de werkgroep Sint-Annahof. We zijn immers 3 jaar verder sinds we zijn gestart. Resultaat: 97% van de respondenten vindt het wenselijk dat de werkgroep Sint-Annahof de belangen van de omwonenden behartigt.

## **Conclusie**

Omwonenden vinden het belangrijk wat er op de Sint-Annahof gebeurt. Deze betrokkenheid is ook zichtbaar door de grote deelname van 74% aan het onderzoek. De top 4 van het onderzoek van 2 jaar geleden is niet gewijzigd: op 1 staat rust/privacy, op 2 staat groen, op 3 parkeren en op 4 staat spelen. Bij de keuzes bij de tekeningen blijkt ook dat openheid en ruimtelijkheid als belangrijke waarde wordt gezien. 80% van de respondenten vindt het niet wenselijk dat er op de Sint-Annahof huizen gebouwd worden. Indien er toch gebouwd moet worden, dan kiest men voor huizen zonder verdiepingen en liefst zo ver mogelijk van de eigen achtertuin af. Een derde van de omwonenden toont interesse in het huren of kopen van een stukje Sint-Annahof en heeft hier ook geld voor over. Dat 29 respondenten hun handen uit de mouwen willen steken om de buurt leefbaarder te maken is een bewijs van een goede sociale cohesie. We hebben als werkgroep een groot draagvlak voor hetgeen we voor onze buurt doen.

We hopen u met deze brief een goede handreiking te geven om een bevredigende nieuwe richting te kiezen voor dit binnenterrein. Indien u nog vragen heeft, dan zijn wij graag bereid tot overleg.

Met 'hof'felijke groet,

Werkgroep Sint-Annahof

p/a Sint-Annastraat 17

5025 KA TILBURG